

Tann minsti illgrunin ger stóran skaða

ÁKI BERTHOLSEN

– Er bara minsti illgruni um, at almennu fjølmiðlarnir eru undir politiskum trýsti, er tað til stóran skaða.

Hetta var ein grund til, at Jóannes Eidesgaard, lögtingsmaður, vildi hava lögmann at greiða tinginum, og almenninginum, frá sini hugsan um fjølmiðlarnar.

Jóannes Eidesgaard segði, at eru fjølmiðlarnir undir trýsti, vantar tann parturin í fólkaraðinum sum er frælsur tíðindaflutningur. Men hann helt, at bara ein lítill illgruni um hetta er nóg mikið.

– Hevur fólk ikki álít, at almennu fjølmiðlarnir eru

óheftir, er arbeidd til fánýtis, segði hann.

Jóannes Eidesgaard segði, at frælsur tíðindaflutningur er ein hornasteinur undir fólkaraðinum.

– Frælsur tíðindaflutningur hevur ímóti valdismisnýtslu frá politiska og umsitingarlaga myndugleikanum.

– Tað hevur ómetaliga stóran týðning, at hetta virksemd ikki verður órógv.

Jóannes Eidesgaard segði, at vit kunnu ikki krevja, at nakar fer so varliga um fólkaraðiliga skipanina sum lögmaður.

– Og av ongum kunnu vit krevja stórra virðing fyri pressufrælsinum enn av

løgmanni - ráðharra pressunar.

Hóttir sjónvarpið

Jóannes Eidesgaard visti m.a. á tilburðin herfyri, tá ið lögmaður og Sámal Petur í Grund, landsstýrismaður, vóru í hornatökum um vedingarmálið.

– Tá skrivaði lögmaður sjónvarpinum bræv, spurningar verða settir, har svar verða kravd og harkorðingar verða brúktar, sum illa kunnu skiljast sum annað enn hóttanir.

Jóannes Eidesgaard segði, at hann hevði skilt, at hetta var ikki fyrstu ferð, lögmaður legði seg út í arbeidd hjá sjónvarpinum

– Tað, sum lögmaður gjørdi, kann illa uppfastast øðrvísi enn sum ein hóttan ímóti sjónvarpinum, segði Jóannes Eidesgaard

– Mong halda, at við hesum hevur lögmaður gjørt seg inn á ein grundstúðul í fólkaraðinum

– Alment er eisini boðað frá, at starvsfólk í sjónvarpinum kenna seg trýst av lögmanni og at tey fáta atburð lögmanns sum eitt krav um beinleiðis at stýra orðavalinum í tíðindaflutninginum.

Hann helt, at tað tað

valdaði so stóran ótryggleiki um pressan er fræls, ella um lögmaður hevur lagt hana undir trýst.

Seks spurningar

Henda stóran hevur fingið Jóannes Eidesgaard at seta lögmanni seks spurningar um tíðindaflutning og um víðurskipti lögmanns við sjónvarpið.

Hann spurdi fyrst, hvønn leiklut lögmaður helt, at fjølmiðlarnir, serliga teir almennu, áttu at hava í einum samfelag við fólkaraði.

Í øðrum lagi vildi hann hava at vita frá lögmanni, hvussu hann helt, at samskipti ímillum lögmann og fjølmiðlarnar eigur at vera.

Í triðja lagi vildi Jóannes Eidesgaard hava at vita, um lögmaður helt tað vera í samsvari við fólkaraðið um ovasta leiðsla landsins roynir at leggja trýst á almennar fjølmiðlar fyri at royna at stýra tíðindaflutninginum.

Fjórdi spurningurin var, um lögmaður helt, at samskipti ímillum lögmann og fjølmiðlarnar er nóg gott.

Fimti spurningur var, um lögmaður kundi vátta, at hana ikki hevði roynt at lagt trýst á leiðsluna í sjónvarpinum og at hjann ikki fór at gera tað.

Og seinasti spurningurin var, um lögmaður kundi vátta, at hann fleiri ferðir fyrr hevði vent sær til sjónvarpið um ávísar sendingar og nær hann gjørdi tað, hvørjar sendingar, talan var um og hvørjar viðmerkingar, lögmaður hevði til sendingarnar.

Sjónvarpið fór út um alt sakligt mark

– Hendir nakað líknandi einaferð afturat, geri eg tað sama aftur, til slík ræðudømi um tíðindaflutning kan neingin myndugleiki verja, ella taka undir við, sigur lögmaður

ÁKI BERTHOLSEN

– Fremsta uppgávan hjá almennu fjølmiðlunum er at vera varðhundur á øllum økjum.

Svarið frá lögmanni til spurningarnar frá Jóannes Eidesgaard, kundi kókast niður til hasar fyra reglurnar.

Men lögmaður helt ikki, at fjølmiðlarnir høvdu røkt hesa uppgávu nóg væl.

Tí hann spurdi eisini, har varðhundanir vóru áðrenn, og tá ið Føroyar fóru so dyggiliga á húsagang.

– Men tað skal vera langt frá mær at illgita, at fjølmiðlarnir kendu seg heftar av politisku leiðarunum, sum tá vóru, og sum stóðu á odda fyri politikkinum, sum førði til húsagangin, legði hann eitrandi afturat.

Hann helt, at tá var spurn-

ingurin heldur, um „fólksins Eyga“ var opið, og, hvør vendi blinda eyga til og, hvi fjølmiðlarnir ikki ávaraðu fólk, hóast hann, og onnur, høvdu eyguni opin og ávaraðu ímóti gongdini.

Lögmaður segði, at fjølmiðlarnir hava afturíð móti lagt stóra orku í at finna gølukendar avdúkingar aftaná at húsagangurin varð beiskur veruleiki

Misnýtsla

Til spurning tvey, helt lögmaður, at borgarin hevur krav uppá óhefta, sakligan og upplýsandi tíðindaflutning.

– Hvør makt í fólkaraðiliga skipanini hevur sitt eftirlit.

– Men hvat 4. maktini, pressuni, eru vit eftirbátar.

– Aðrastaðni er fjølmiðla-

lóg og fjølmiðlanevnd, sum hava til endamáls at tryggja ímóti valdismisnýtslu.

Lögmaður helt t.d. at tað kann kallast misnýtsla, tá ið samskipti byrjar í fjølmiðlunum, sum átti at byrja innanhýsis í Tinganesi.

Tað, hann m.a. sipaði til, var røkið ímillum hann og Sámal Petur í Grund um vedingarmálið.

– Tá var talan um, at ein landsstýrismaður var um at verða frákoyrdur tí sjónvarpið hevði sagt ósatt um hann.

– Aftaná noyðdist sjónvarpið at vátta, at talan var um ósannindi og at orð vórðu lögð í munin á landsstýrismanninum.

– Slíkur arbeiddshátt kann lögmaður als ikki taka undir við, segði hann.

Blandar seg ikki

Annars segði lögmaður, at hann fór sjálvandi ikki at siga tíðindafoški, hvat tey skulu siga og skriva.

– Men fyr í tryggja talu- og skrivifrelsið, hava øll rætt og skyldu at finnaft í fjølmiðlunum. Og Lögmaður hevur eina serliga ábyrgd, segði Edmund Joensen.

Ongantið betri

Annars helt lögmaður, at samskipti ímillum fjølmiðlarnar, lögmann og politiska myndugleikan annars, hevði aldrin verið betri, enn tað var nú.

– Lógin um fyrisiting og lógin um alment innlit tryggjaði borgarunum sakliga víðgerð og tryggjaði fjølmiðlunum innlit í skjól, sum verða víðgerð í um-

sitingini.

– Hetta varð gjørt við ringu royndunum frá áttati-árunum í huga, tá ið fjølmiðlarnir ikki høvdu henda rætt.

– Nú verður hvør steinur vendur, mangan áðrenn hann er lagdur uppá pláss, segði lögmaður.

Lögmaður legði afturat, at hann vildi hvørki hava tað sum í USA, har tað alt avgerðandi fyri ein politikara er, hvussu sjónligan hann ger seg í fjølmiðlunum, ella sum í londunum, cystanfyr har ið eingin tordi at tala at.

– Men tað er fólkaraðiliga skipanin í Norðurlondum, sum tryggjar talu- og skrivifrelsi, sum vit eru sett at verja.

Ræðudømi

Lögmaður segði til spurning 5, at farið varð út um alt sakligt mark tá ið ein almennur fjølmiðil leggur landsstýrismann undir at skuldseta lögmann fyri lógarbot og heimildarloysi.

– Avleiðingarnar av hesum vóru so álvarsligar, at landsstýrismaðurin varð koyrdur frá uppá standandi fót um hann ikki avsaðði tíðindini og reinsaði lögmann. Lögmaður segði, at slík ræðudømi um tíðindaflutning eigur eingin myndugleiki at verja, ella taka undir við.

– Hendir nakað líknandi aftur, ímeðan eg eri lögmaður, kann eg tvørturímóti vátta, at tað sama verður gjørt aftur, legði Edmund Joensen afturat. Annars vildi hann ikki siga nakað um, nær, og um hvørjar sendingar, hann hevði vent

sær til sjónvarpið. Slíkar samrøður eru óformligar og einki verður skrivað niður,

segði hann.

Meiri longur afturi í blaðnum.

Skeið í veður- og streymilæru

Um nóg nógv tekna seg verður skeið í veður- og streymilæru á Føroya Sjómannsskúla í døgunum 10. mars til 19. mars.

Endamáli:

Endamálið við skeiðnum er at kunna luttakararnar um veður- og streymviðurskipti í Føroyum.

Innihald:

Veðurlæran:

Nakað av teori um veðurlæru. Avlesa luftina.

Tólkunnleiki: Veðurkortmóttakarinn. Veðurkort yvir Internet.

Praktisk dømi: Lesa veðurkort, hátrýst, kontra lágrýst v.m.

Streymilæran:

Almanakkin, Streymtalvur (Brown o.a.), Føroyski loðsurin, Lokal streymviðurskipti (jðður v.m.)

Skeiðið er ætlað

Útróðrarnum, fritíðarískarum og øðrum við tilnýti til sjógvin. Eisini er skeiðið egnað sum upprískan hjá navigatørum.

Skeiðleiðarar:

Ólavur á Heygum og Arnbjørn Borgarlið.

Tekning:

Føroya Sjómannsskúli, Nóatún, Tórshavn, tlf. 11749, fax 18122.

Tíð:

Skeiðið varar í 20 tímar, 3–4 tímar hvørt kvøld. Byrjað verður mánakvøldið 10. mars kl. 18. Hildið verður síðani fram 11., 12., 17., 18., og 19. mars.

Kostnaður:

Kr. 1.000,- fyri hvønn luttakaran.

Føroya Sjómannsskúli